Een model-koninkrijksburger

,,Boy Ecury was een Arubaan die trots was op zijn afkomst. Tegelijkertijd voelde hij zich een koninkrijksburger. Ecury koos voor het verzet in Nederland tijdens de Tweede Wereldoorlog en betaalde daarvoor de hoogste prijs." Aldus minister-president Mike Eman in zijn toespraak op 4 mei ter gelegenheid van dodenherdenking. Boy Ecury werd op 6 november 1944 op de Waalsdorpervlakte door de Duitsers gefusilleerd.

Premier Eman meent dat de pijn van het kwaad slechts verzacht kan worden door het eren van hen die zich ertegen hebben verzet: ,,Vandaag herinneren wij met enorme waardering de kinderen van eigen bodem zoals Boy Ecury en George Maduro. Hun missie behoorde tot een van de meest moeilijke en gedurfde van het verzet. Steeds werden ze gevangen genomen, steeds weer vochten ze om zichzelf te bevrijden, niet voor hun eigen vrijheid maar om door te gaan met de strijd om de vrijheid van hun medemens te herwinnen."

Eman stelde dat verzet nooit als een vanzelfsprekendheid mag worden gezien. ,,Het is een pijnlijke vorm van dwarsliggen die door de omgeving meestal niet in dank wordt afgenomen. Als we kijken naar de leeftijden van de leden van de verzetsgroepen die zich doodvochten - de jongens en meisjes, de koeriersters en de knokploegen van het Nederlandse verzet - dan schiet het telkens weer door je heen: Wat waren de meesten eigenlijk jong. Voor verzet heeft men idealen nodig, passie en grootsheid. En tegelijk een diep geworteld gevoel van moraliteit."

,,Dat is helaas ook een grote les die wij van de eeuw met twee wereldoorlogen kunnen leren: De talloze burgeroorlogen, de zinloze keten van moorden op Gandhi, John en Robert Kennedy, Martin Luther King, Sadat, Rabin en Benazir Bhutto, de vreselijke bloedbaden in Afrika, de medogenloze terroristische aanval in New York, onmenselijkheden en tragedies elders in de wereld, het omvat zo veel geweld waarover zo dikwijls onverschillig wordt gedaan", aldus de premier. ,,Wij leven vandaag hier op Aruba in een democratie, een groot goed dat wij hartstochtelijk moeten verdedigen. Dat betekent een vaste koers varen voor het behoud van de rechten van de mens, de vrijheid van meningsuiting, de vrijheid van godsdienst en de gelijke behandeling van geslacht en ras. Wij mogen niet buigen voor krachten die bevolkingsgroepen willen uitsluiten. Het gaat om mensen en hun mogelijkheden en rechten tot volwaardige ontplooiing."

Ook in Nederland werd een eerbetoon gebracht aan verzetsheld Boy Ecury. Arubaanse studenten legden op 4 mei een krans bij het monument op de Waalsdorpervlakte, vlakbij de plaats waar Ecury door een vuurpeleton werd geliquideerd. In Amsterdam woonden zo'n tweehonderd mensen onder wie drie generaties van de familie Ecury de vertoning bij van de film 'Boy Ecury'. ,,Niemand zou Boy kwalijk hebben genomen als hij bij het uitbreken van de oorlog was teruggekeerd naar zijn familie op Aruba. Een jongeman in de bloei van zijn leven die naar het verre Nederland was gekomen om de basis te leggen voor een glanzende carrière die thuis op de eilanden voor hem in het verschiet lag. Maar hij heeft geen moment geaarzeld zich aan te sluiten bij het verzet. Hij was bereid zich op te offeren voor Nederland, niet eens zijn vaderland maar zoals wij dat noemen moederland", zo sprak gevolmachtigde minister Edwin Abath ter inleiding.

,,Boy koos er in volle overtuiging voor zijn mede-koninkrijksburgers te helpen zich te bevrijden van de bezetters. Dat zegt iets van hoe de mensen op Aruba en de andere eilanden zich verbonden voelden met Nederland en dat ook vandaag de dag nog doen. Je deelt tenslotte niet voor niets één Koninkrijk met één koningin." Abath wees er op dat die betrokkenheid zich in 40-45 op meerdere terreinen manifesteerde. Zo werden op de eilanden

Foto Nico van der Ven

Arubaanse studenten legden op 4 mei een krans bij het monument op de Waalsdorpervlakte, vlakbij de plek waar Boy Ecury in 1944 is gefusilleerd.

Foto Nico van der Ven

Drie generaties Ecury woonden het eerbetoon in Amsterdam bij.

inzamelingsacties gehouden en waren de raffinaderijen op Aruba en Curaçao de belangrijkste leveranciers van brandstof voor de geallieerde luchtmacht."

,,Het zou goed zijn als de jongere generaties - zowel op Aruba als in Nederland - Boy Ecury beter leren kennen en gaan nadenken wat het Koninkrijk voor ons allen kan betekenen. Daarvoor is het nodig dat we ons meer richten op wat ons verenigt dan wat ons scheidt. Voor Boy Ecury was dat een vanzelfsprekendheid. Geen vanzelfsprekendheid zijn vrijheid en gerechtigheid. Dat zijn waarden die wij moeten koesteren. Dat is geen zaak van de overheid alleen. Dat is een verantwoordelijkheid van ons allen. Boy Ecury was en is daarbij een voorbeeld", aldus Abath.

Het te korte leven van een Arubaanse verzetsheld.

Segundo Jorge Adelberto (Boy) Ecury is op 23 april 1922 geboren in Oranjestad als zevende in een katholiek gezin van dertien kinderen. Zijn vader Dundun was een bemiddeld zakenman. Omdat zijn ouders vonden dat hij zich op de fraterschool te opstandig gedroeg, werd Boy samen met zijn broer Nicky naar de St. Augustin Military Academy op Puerto Rico gestuurd. Daar waren ze echter vanwege hun donkere huidskleur niet welkom. Zo kwamen zij in 1937 terecht in het Brabantse Oudenbosch bij de Broeders van St. Louis waar Boy zijn handelsdiploma behaalde. In het dorp waren de broers een bezienswaardigheid. Nederland was nog geen immigratieland en donkere mensen waren al helemaal een uitzondering. In mei 1940 zag Boy hoe Rotterdam door de Duitsers werd gebombardeerd. De ellende, de overheersing en het geweld dat hij om zich heen zag, prikkelde zijn toch al opstandige karakter. Aanvankelijk uitte zich dat in relatief onschuldige pesterijtjes richting Duitse soldaten. Via een Curaçaose student, Luis de Lannoy, raakte hij betrokken bij het verzet. Boy sloot zich aan bij de Oisterwijkse Raad van Verzet. Met zelfgemaakte brandbommen bestookte hij Duitse vrachtauto's. Hij saboteerde spoorlijnen en bood hulp aan onderduikers en geallieerde piloten. Op een gegeven moment moest Boy zelf ook onderduiken. De Duitsers maakten fanatiek jacht op het verzet en met zijn donkere huidskleur viel Boy te veel op. Toen zijn vriend De Lannoy op 10 februari 1944 na te zijn verraden, werd gearresteerd, deed Boy een vergeefse poging hem te bevrijden uit de gevangenis in Utrecht.In het najaar van 1944 trokken de geallieerden richting Tilburg op. Boy wachtte de bevrijding - op 26 oktober werd Oisterwijk door Schotse eenheden ontzet - niet af.

Hij ging naar Den Haag waar hij zich aansloot bij de knokploegen die aanslagen pleegden op leden van de Nederlandse Nazibeweging. Op zondag 5 november 1944 werd Boy na in Rotterdam de hoogmis te hebben bijgewoond door de Sicherheitsdienst opgepakt. Hij bleek te zijn verraden door een bekende. Een dag later - 22 jaar jong - werd hij in de duinen van de Waalsdorpervlakte gefusilleerd.

In 1947 werd zijn lichaam in een massagraaf gevonden en - met militaire eer en onder een overweldigende belangstelling - herbegraven op Aruba. Twee jaar later werd er aan de Lloyd G. Smith Boulevard in Oranjestad een standbeeld voor hem opgericht maar het duurde nog tot 1984 voordat Boy Ecury postuum het Nederlandse verzetsherdenkingskruis toegekend werd. In 2001 opende kroonprins Willem-Alexander in Oranjestad een tentoonstelling over het leven van de jonge Arubaanse verzetsheld.

Ted Schouten, de zoon van een jongere zus van Boy Ecury, maakte in 1985 een documentaire over zijn neef. Ook verscheen in dat jaar het boek 'Boy Ecury, een Antilliaanse jongen in het verzet' waarvoor hij dankbaar gebruik maakte van uniek historisch materiaal dat hij terugvond op zolder van Boy's grootouders. In 2003 werd de film 'Boy Ecury' uitgebracht onder regie van Fransz Weisz naar een script van Arthur Japin. Dat niet iedereen in Nederland de heldenmoed van Boy Ecury is vergeten, bleek vorig jaar toen in de gemeente Oisterwijk een straat naar hem werd vernoemd.